

ЗВІТ
про роботу Державного архіву Закарпатської області
та архівних відділів райдержадміністрацій , міських рад за 2011 рік

Протягом 2011 року Держархівом області та архівними відділами райдержадміністрацій, міських рад досягнуто суттєвих позитивних змін у реалізації пріоритетних напрямів роботи, зокрема: зміцнення матеріально-технічної бази, розширення мережі трудових архівів, подальшому розвитку міжнародного регіонального співробітництва, активному формуванні особистих фондів, перевірці наявності та фізичного стану документів НАФ, розвитку науково-дослідницької і видавничої справи, співробітництві із засобами масової інформації.

Для реалізації в області сучасної політики і стратегії держави, спрямованої на створення належних умов зберігання, примноження та використання Національного архівного фонду, подальшу розбудову архівної справи Держархівом області розроблено Програму розвитку архівної справи у Закарпатській області на 2011–2015 роки й схвалено розпорядженням голови Закарпатської облдержадміністрації від 04.02.2011 № 43 „Про Програму розвитку архівної справи у Закарпатській області на 2011–2015 роки” та затверджено рішенням третьої сесії VI скликання обласної ради від 25.02.2011 № 160.

Держархівом області розроблено робочий план щодо організації виконання Програми розвитку архівної справи у Закарпатській області на 2011–2015 роки, а колегією державного архіву області здійснюється керівництво і контроль за виконанням заходів Програми.

Начальниками архівних відділів райдержадміністрацій), міських рад розроблено районні та міські Програми розвитку архівної справи на 2011–2015 роки й затверджено районними (міськими) радами.

Відповідно до Програми державного архіву у 2011 році з місцевого бюджету профінансовано підпункт 4 пункту 5 Плану заходів щодо розвитку архівної справи у Закарпатській області на 2011–2015 роки у сумі 200,0 тис. грн., Зокрема, фінансування цього пункту Програми дало змогу забезпечити цілодобовою фізичною охороною державний архів області та його архівосховища працівниками Управління Державної служби охорони при УМВС України в Закарпатській області для гарантованого збереження документів Національного архівного фонду.

Для виділення додаткових 50,0 тис. грн. на зазначені послуги керівництвом державного архіву області було підготовлено та внесено на розгляд чергової сесії обласної ради відповідні зміни та доповнення до Програми розвитку архівної справи у Закарпатській області на 2011–2015

роки, зазначені зміни затверджені сьомою сесією VI скликання 4 листопада 2011 року № 303. На жаль, зазначені кошти не були виділені.

У звітному році державному архіву області виділено кошти для виготовлення проектно-кошторисної документації та встановлення автономного опалення в будівлі державного архіву області по вул. Минайська, 14а, що сприяє забезпеченню гарантованого збереження і використанню документів Національного архівного фонду та покращенню умов роботи працівників архіву.

У зв'язку з відсутністю централізованого теплопостачання в м. Берегово для покращення умов роботи працівників Берегівського підрозділу – закуплено десять електро-конвекторів, а також встановлено новий електрولیчильник та замінено електропроводку в адмінприміщенні архіву.

Для покращення умов зберігання документів Національного архівного фонду, у 2011 році придбано 175 пог. метрів металевого стелажного обладнання.

Власними силами проведено ремонт приміщення площею – 55 кв. метрів в м. Ужгороді, каб.15, а також ремонт у Берегівському підрозділі – 35 кв. м. кабінету № 17.

Проведено заміну трьох старих вікон на першому поверсі робочих кабінетів на пластикові теплозберігаючі та встановлено стрічкові штори на всі вікна кабінетів архіву. Все це зроблено за власні кошти, що отримані від надання платних послуг.

Реалізація Програм (районних та міських) розвитку архівної справи у Закарпатській області на 2011–2015 роки сприяє зміцненню матеріально-технічної бази архівних установ області та покращенню умов зберігання документів НАФ. Зокрема, архівному відділу Іршавської райдержадміністрації виділено кошти у сумі 10,0 тис. грн. для поточного ремонту приміщень та передано додатково приміщення площею 62 кв. метри.

Для придбання комп'ютерної техніки архівному відділу Виноградівської райдержадміністрації з місцевого бюджету виділено 10,0 тис. грн., на які придбано два комп'ютери, архівному відділу Рахівської РДА виділено з місцевого бюджету 3,0 тис. гривень для придбання коробок.

В архівному відділі Мукачівської райдержадміністрації встановлено охоронну та пожежну сигналізацію.

Архівним відділам Мукачівської, Хустської райдержадміністрацій відповідно до Програм з місцевого бюджету виділено кошти для придбання металевого стелажного обладнання.

В архівному відділі Великоберезнянської райдержадміністрації встановлено блискавкозахист, проведено випробування електромережі на діелектричну міцність ізоляції електропроводів, встановлено кабельний ввід електропостачання, проведено випробування захисного заземлення, переоформлено документацію по газовому опаленню.

Суттєві позитивні зрушення продовжувалися у справі створення трудових архівів для забезпечення збереження соціально значимих документів, які не належать до НАФ, станом на 01. 01.2012 року в області функціонують

28 трудових архівів, при міських радах створено 2 трудові архіви, при районних радах – 4, при сільських та селищних радах – 22, з них 5 – юридичні особи.

З метою поліпшення фізичного стану документів Держархівом області та архівними відділами райдержадміністрацій, міських рад опрацьовано та підшито близько 5 тис. од. зберігання, закартоновано – 7 569 од. зберігання.

Пріоритетним напрямом роботи архівних установ області в минулому році було перевіряння наявності документів НАФ. За звітний період у Держархіві області перевірено – 48 565 справ. Загалом, усіма архівними установами області торік здійснено перевірку наявності 81 055 од. зберігання. Цей показник перевиконано на 82%.

Продовжується робота з виявлення унікальних документів, упродовж звітнього періоду виявлено 16 унікальних документів Національного архівного фонду.

Протягом року на постійне зберігання до архівних установ області надійшло – 18 120 од. зб., з них 10 131 од. зб. управлінської документації, 135 од. зб. документів особового походження, 7 854 од. зб. з особового складу.

Експертно-перевірною комісією Держархіву області у 2011 році схвалено: описів справ управлінської документації на 20 397 од. зб., описів справ документів особового походження на 135 од. зберігання.

Погоджено: описів справ з особового складу на 5 692 од. зберігання, 150 номенклатур справ, 28 положень про архівні підрозділи, 26 положень про експертні комісії, 44 інструкцій з діловодства установ, організацій області.

Протягом 2011 року Держархівом області виконано 7 044 запити, а всього архівними установами області у минулому році виконано більше, ніж 24 тис. запитів громадян.

У 2011 році на 76% перевиконано планові показники з підготовки виставок документів архівними установами області: загальна кількість підготовлених виставок – 75, з яких 39 підготовлено Держархівом області. Найбільшу активність в організації та проведенні виставок проявили начальники архівних відділів Великоберезнянської, Виноградівської, Свалявської райдержадміністрацій.

Все ширше використовується документальна база архіву дослідниками.

У читальних залах архіву працювало 304 дослідники, якими здійснено 940 відвідувань. В архівних відділах райдержадміністрацій, міських рад працювало 112 користувачів.

Популяризації та громадському контролю за діяльністю архіву сприяє активна взаємодія із засобами масової інформації. Працівниками архівних установ області підготовлено і проведено 12 радіопередач, 23 телепередачі, на сторінках періодичної преси та в Інтернеті було вміщено 74 публікації, повідомлення, статті та інтерв'ю.

У 2011 році значно активізувалася робота щодо перегляду грифів секретності матеріальних носіїв інформації колишнього СРСР та приведення їх у відповідність до вимог законодавства. Відсоткове співвідношення секретних

справ до загальної кількості справ, що зберігаються в державному архіві, становить – 0,01% (середній показник по Україні – 0,24%).

На основі документів Держархіву області упродовж 2011 року видано другий том збірника архівних документів „Карпатська Україна: документи і матеріали. Хроніка подій. Персоналії” та книгу „Сповідники та подвижники Православної Церкви на Закарпатті в ХХ ст.”.

Попри значний обсяг виконаних у минулому році завдань, залишається ще ряд проблемних питань, які потребують вирішення у 2012 році, зокрема:

- встановлення охоронної сигналізації на приміщеннях архіву в містах Ужгород та Берегово;

- підготовка проектно-кошторисної документації для облаштування будівлі „Закарпаткнига”, переданої в оперативне управління Держархіву області для переобладнання під архівосховища (фінансування зазначеного об’єкту проводилося у 2005 році), при відновленні фінансування продовжити реконструкцію зазначеного об’єкту.

- проведення на базі Державного архіву Закарпатської області трьохсторонньої українсько-російської-білоруської зустрічі керівників архівних служб.

Упродовж 2012 року буде проводитися підготовка до видання збірників архівних документів:

Закарпатські втікачі в СРСР: через табори ГУЛАГу і Бузулук до рідних Карпат.1937 – 1947 роки;

Мукачівська греко-католицька єпархія. Документи ХУІІ ст. Том.2.; Анотований реєстр фондів дорадянського періоду. Державного архіву Закарпатської області.

У 2012 році продовжуватиметься робота над реалізацією пріоритетних напрямів роботи Держархіву області та архівних відділів райдержадміністрацій, міських рад, зокрема:

- зміцнення матеріально-технічної бази Держархіву області та архівних відділів райдержадміністрацій, міських рад;

- забезпечення дієвого контролю за станом діловодства і збереженості архівних документів;

- забезпечення гарантованої збереженості документів Національного архівного фонду;

- розширення доступу до документів Національного архівного фонду та розвиток довідкового апарату;

- розширення мережі трудових архівів у містах і районах області;

- поглиблення ефективності міжнародного співробітництва.

**Заступник директора Державного архіву
Закарпатської області**

М.В. Марканич